

ZEYTİN SİNEĞİ (*Bactrocera oleae*)

Meyve etinde larva döneminde zararlı olur, gelişme süresince çekirdek etrafında galeriler açarak beslenir. Meyvelerin çürüyerek dökülmesine, yağ miktarının azalmasına yağda asit çoğalmasına neden olur.

Ergin, parlak kahve ve bal renklidir. Baş ve antenler sarı, göğüs üzerinde 3 adet açık kahve renge bantlar vardır. Dişilerde karın daha geniş olup sonunda yumurta koyma iğnesi bulunur. Yumurta; mat beyaz renkli ve mekik şeklindedir. Larva; ayaksız ve şeffaf beyaz renklidir. Pupa; kahve renkli ve fiçı şeklindedir.

Mücadelesi

Kültürel Önlemler: Kış aylarında toprağın derince sürülmesi Pupaların imhasını sağlar, kurtlu zeytinler toplanarak uzaklaştırılmalıdır.

Kimyasal Mücadele: Meyvelerin yumurta koyma olgunluğuna geldiği dönemde vuruksayımları yapılarak yeterli vuruksayımları tespit edildiğinde ilaçlamaya geçilir. Kaplama ilaçlamada; Salamuralıklarda %1, yağlıklarda %6-8 vuruksayımları, ULV ilaçlamalarda ise %1 vuruksayımları tespit edildiğinde yapılmalıdır. Zehirli yem kısmi dal ilaçlamalarına %1-2 vuruksayımları tespit edildiğinde başlanır. Ergin artışlarının tespiti için %2 oranında diamonyum fosfat mahlulü bulunan Mc.Phail tuzakları ve sarı yapışkan tuzaklar kullanılmalıdır.

Kaplama İlaçlamasında Kullanılacak İlaçlar ve Dozları:

Etkili Madde	Form.	Dozu (100 lt suya)
Alphacpermethrin	10 g/l+H.Protein 850 g/l ULV+EC	200 ml+800 ml/hektara (Uçakla)
Alphacpermethrin	100 g/l EC	25 ml
Beta cyfluthrin	25 g/l EC	30 ml
Cyfluthrin	50 g/l EC	25 ml
Deltamethrin	120 g/l EC	5.5 ml
Deltamethrin	5 g/l + H.Protein 850 g/l ULV	1 l+1 (Zehirli yem kısmi ilaçlama)
Deltamethrin	15 g/l +H.Protein 850 g/l ULV	300 ml+700 ml (Zehirli yem kısmi ilaçlama)
Deltamethrin + Pheromon	%0,0187 + 0,01 TUZAK1 adet/ağaç(Yeknesak bahçelerde 1 tuzak/2 ağaç)	
Dimethoate	400 g/l + H.Protein 850 g/l EC	750 ml+ 4 l (Zehirli yem kısmi ilaçlama)
Deltamethrin	25 g/l EC	25 ml
Dimethoate	400 g/l EC	100 ml
Ethoate Methyl	420 g/IEC	150 ml

		(Kaplama ilaçlama)
Fenthion	525 g/l EC	150 ml (Kaplama ilaçlama)
Formothion	336 g/l EC	150 ml (Kaplama ilaçlama)
Fenthion	525 g/l+H.Protein 850 g/l EC	500 ml+ 1/4 l (Zehirli yem kısmi ilaçlama)
Lambda cyhalothrin	50 g/l EC	30 ml (Larvaya karşı)
Monocrotophos	400 g/l EC	100 ml (Kaplama ilaçlama)
Malathion	%25+H.Protein 850 g/l WP+EC	4.5 kg+4 l (Zehirli yem kısmi ilaçlama)
Malathion	950 g/l+H.Protein 850 g/l ULV/EC	200 ml b1 l/ha+800 ml (Uçakla)
Methidathion	426 g/l EC	100 ml (Larvaya karşı)
Phosphamidon	500 g/l SL	100 ml (Kaplama ilaçlama)
Phosphamidon	980+ 20 g/l+H.Protein 850 g/l SCW EC	300 ml B2 l/ha+1700 ml (Uçakla)
Trichlorfon	%80 SP	125g(Kaplama ilaçlama)
Triazophos	420 g/l EC	150 ml (Kaplama ilaçlama)

Kaplama mücadele meyve içindeki genç larvaların öldürülmesini hedef almaktadır. Zehirli yem kısmi ilaçlama metodunda ise amaç erginleri belirli bir noktaya çekerek öldürmektir. Bunun için ilaç+cezbedici karışımı ağaçların güneydoğu yönlerinde 1 m²'lik alana 150-200 ml. gelecek şekilde atılır. Bu yöntemin etkili olması için; dış bulaşmaların olmayacağı bir zeytinlik seçilmeli ilaçlamalar her 10 günde bir tekrarlanarak hasada 20 gün kalıncaya kadar devam edilmelidir.

ULV Bait-Spray metodunda da erginlerin öldürülmesi esastır. Bu amaçla uçakla kaplama ilaçlama uygulanır.

ZEYTİNLERDE HALKALI LEKE (*Spilocaea oleagina*)

İlkbaharda yaprakların üst yüzeylerinde siyahımsı gri renkte yuvarlak noktalar halinde görülmeye başlar. Zamanla noktacıklar yuvarlak lekeler haline gelir. Lekeler daha da gelişerek yeşilden sarıya, kahverenginden gümüşü renge kadar değişen renklerde ve merkezleri bir daireler şeklinde görülür. Bir yaprakta 2-30 adet leke bulunabilir. Çapları 2-10 mm. arasında değişmektedir. Lekeli yapraklar zamanla dökülür. Meyve tutumuna veya meyvenin vaktinden önce dökülmesine neden olur.

Salgın yıllarında yapraklar tamamen dökülür. Ağaç çıplak kalır. Verim azalır. Sürgün ve ince dallar kuruyabilir. Etmeni fungus olup, yıl boyunca ağaç üzerinde canlı olarak bulunabilir. Sporların uçuşu Mart, Nisan aylarındadır. Kışı hastalıklı yapraklarda geçirir.

Mücadelesi:

Kültürel Önlemler: Taban arazide, su tutan topraklarda ve rutubetli yerlerde zeytinlik tesis edilmemeli, gübreleme ve sulama uygun olarak yapılmalı, ağaçlar hava ve ışık alacak şekilde budanmalı, hastalıklı yapraklar toplanıp yakılmalı, toprağı sürmek suretiyle gömülmeli, dayanıklı çeşitler yetiştirilmelidir.

Kimyasal Mücadele: Birinci ilaçlama zeytinler sürgün vermeden önce ikinci ilaçlama zeytin ağaçları çiçek açmadan önce uygulanır.

Kullanılacak İlaçlar ve Dozları Etkili Madde Formülasyonu Dozu (100 lt suya)

Bordo bulamacı SIVI	750+1500 g (1.ilaçlama)
	500+1000 g (2.ilaçlama)
Bakır oksiklorid %50 WP	400 g
Bakır hidroksit %50 WP	300 g
Bakır hidroksit 361,1 g/l FL	250 ml
Bakır oksit %50 WP	400 g
Bitertanol %25 WP	100 g
Bakır sülfat+sönmüş kireç	WP
	1500 g (1.ilaçlama)
	1000 g (2.ilaçlama)
Yağ ve Rosin asitlerinin Bakır tuzları 51,4 g/l	EC 350 ml

1. ilaçlamada %1,5'lik bordo bulamacı (100 litre suya 1,5 kg. göztaşı 750 g. sönmemiş kireç) veya cetvelde verilen %50 bakır ihtiva eden hazır ilaçlardan birisi.

2. ve 3. ilaçlamada bordo bulamacı %1'lik olarak, bakırlı ilaçlar ise birinci ilaçlamada verilen dozlar üzerinden kullanılabilir.

Adres	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	: 0 362 231 37 00
Fax	: 0 362 233 21 63
e-mail	: koruma@samsuntarim.gov.tr
web	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C. SAMSUN VALİLİĞİ

Tarım İl Müdürlüğü

Zeytin Sineği ve Halkalı Leke Hastalığı

Hidayet ALTUNDAL

Ziraat Mühendisi

No: B/14

2005